

32317 JBZ-Raad (vreemdelingen- en asielbeleid)

Verslag van een schriftelijk overleg

De vaste commissie voor Asiel en Migratie heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over de volgende brieven:

- Geannoteerde agenda informele JBZ-Raad 22-23 juli 2025 (Kamerstuk 32317, nr. 967);
- Fiche: Verordening veilige derde landen (Kamerstuk 22112, nr. 4097);
- Implementatie Asiel- en Migratiepact (Kamerstuk 32317, nr. 965);
- Verslag JBZ-Raad van 12 en 13 juni 2025 (Kamerstuk 32317, nr. 964).

Bij brief van ... heeft de minister van Asiel en Migratie de vragen en gemaakte opmerkingen beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Vijlbrief

Adjunct-griffier van de commissie,
Meijer

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie	1
Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie	3

II Reactie van de bewindspersoon

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie vragen of het klopt dat Griekenland de asielaanvragen van migranten, die vanuit Noord-Afrika via de Middellandse Zee naar Griekenland zijn gekomen, voor minimaal drie maanden heeft opschort. Zo ja, wat is de grondslag hiervoor?

De leden van de PVV-fractie lezen dat Nederland input heeft aangeleverd over de nationale migratiesituatie. Heeft de minister duidelijk gemaakt dat de situatie in Nederland onhoudbaar

is geworden en onze systemen door de hoge asielinstroom reeds overbelast zijn of dreigen te raken? Zo nee, waarom niet en hoe heeft de minister de huidige situatie dan geschetst?

Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie

De leden van de NSC-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de stukken voor de informele JBZ-Raad van 22 en 23 juli 2025 te Kopenhagen. Zij brengen hierbij graag enkele vragen naar voren.

De leden van de NSC-fractie steunen nadrukkelijk het Deense voorzitterschap in haar ambitie om terugkeerbeleid te versterken en irreguliere migratie effectiever te bestrijden.

Tegelijkertijd constateren zij dat eerdere plannen, zoals de terugkeerhubs, nog niet van de grond komen vanwege gebrek aan partnerlanden. Kan de minister gedetailleerd toelichten welke initiatieven Nederland sinds de laatste JBZ-Raad heeft ontplooid om landen concreet te bewegen tot deelname aan de terugkeerhubs? Welke specifieke landen zijn daarbij betrokken geweest, en wat zijn de concrete resultaten tot nu toe? Welke operationele alternatieven onderzoekt het kabinet indien het idee van terugkeerhubs opnieuw vastloopt, gezien het recente mislukken van diplomatieke initiatieven zoals die in Libië?

De leden van de NSC-fractie verwelkomen het voorstel van de Europese Commissie om het bandencriterium flexibeler toe te passen, aangezien dit meer ruimte biedt voor effectieve terugkeer. Wel benadrukken zij het belang van uitvoerbaarheid en juridische haalbaarheid. Welke concrete juridische risico's voorziet het kabinet bij de implementatie van het transitcriterium en welke waarborgen zullen worden ingebouwd om te voorkomen dat verzoekers in juridische vacuüms terechtkomen? Op welke wijze zal het kabinet ervoor zorgen dat eventuele afspraken of regelingen met veilige derde landen daadwerkelijk effectief en juridisch houdbaar zijn, en is het kabinet bereid om hierbij actief de samenwerking met gelijkgezinde lidstaten te zoeken?

De leden van de NSC-fractie merken op dat het solidariteitsmechanisme nu concrete vorm krijgt, waarbij lidstaten kunnen kiezen voor herplaatsing of financiële compensatie. Nederland heeft al aangegeven financieel te compenseren. Heeft het kabinet in kaart gebracht hoeveel lidstaten waarschijnlijk zullen kiezen voor financiële compensatie en kan het kabinet inzicht geven in de mogelijke omvang van de druk die dit op Nederland via Dublin-offsets zou kunnen leggen? Hoe zal Nederland zich concreet opstellen in het High Level Solidarity Forum om te voorkomen dat Dublin-offsets disproportioneel en onwenselijk worden ingezet ten koste van lidstaten die reeds onder hoge druk staan? Welke concrete stappen zet het kabinet om ervoor te zorgen dat personen die worden afgewezen in de versnelde grensprocedure ook daadwerkelijk terugkeren en niet langdurig in reguliere opvang blijven hangen?

Tot slot vragen de leden van de NSC-fractie, voor wat betreft de voorgestelde Raadsaanbeveling voor een overgang uit tijdelijke bescherming voor Oekraïense ontheemden, welke precieze maatregelen Nederland heeft voorbereid om, indien dat nodig blijkt,

secundaire migratiestromen, zoals mogelijke verschuiving naar reguliere asielaanvragen of ongedocumenteerd verblijf, effectief tegen te gaan na het aflopen van tijdelijke bescherming. Op welke wijze zal Nederland zich inzetten binnen de Europese Unie (EU) om te garanderen dat lidstaten die geen duurzame transitiestrategieën implementeren, geen extra secundaire migratiestromen richting Nederland veroorzaken?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie zien dat de verdere invoering van het Asiel- en Migratiepact op de agenda staat. Interessant is bijvoorbeeld het besluit van uiterlijk december over de verdeling van de solidariteitsaanspraken en -verplichtingen voor het komende jaar. Klopt het dat er een probleem ontstaat als te veel lidstaten zoals Nederland besluiten om hun verantwoordelijkheid voor de vluchtelingenopvang af te kopen? Gaat Nederland haar positie heroverwegen op het moment dat teveel lidstaten voor dezelfde optie kiezen? Klopt het dat dit er alsnog in kan resulteren dat Nederland daardoor vluchtelingen zal opnemen? Wat gaat er op dit vlak bij de aankomende informele Raad worden besproken en wat wordt de Nederlandse inzet?

De leden van de SP-fractie constateren dat de Adviesraad Migratie recentelijk een advies heeft uitgebracht over de implementatie van het EU-migratiepact en de knelpunten die er nu nog zijn. De Europese Commissie concludeerde een maand geleden al dat Nederland nog ver achterloopt als het gaat om de implementatie van het pact. Op welke manier hebben de aangenomen asielwetten een vertragende factor op de implementatie? Hebben deze leden het juist om aan te nemen dat er qua capaciteit ook een overlap is als het gaat om de invoering van de wetten en het pact? Kan de minister reflecteren op de knelpunten die de Adviesraad Migratie aanstipt op het gebied van rechtsbescherming? Op welke manier gaat ervoor gezorgd worden dat de voorbereidingen weer in lijn gaan lopen?

Ten slotte hebben de leden van de SP-fractie nog vragen over de huidige situatie in Griekenland. Op 10 juli kondigde de Griekse minister van Migratie en Asiel aan dat asielaanvragen van personen die per boot vanuit Noord-Afrika aankomen, gedurende drie maanden niet meer worden behandeld. Hun aanvragen worden niet geregistreerd; in plaats daarvan worden zij onmiddellijk gearresteerd en teruggestuurd. Deze leden vinden dit besluit ver gaan en zien dat het indruist tegen het fundamentele recht op asiel. Deze leden maken zich zorgen over de gevolgen voor vluchtelingen die vanuit Nederland weer naar Griekenland worden gestuurd. De minister gaf eerder aan dat dit wel aan de orde was. Kan de minister aangeven hoe hij reflecteert op zijn uitspraken over terugkeer, nu het recht op asiel feitelijk is opgeschort in Griekenland? Wat gebeurt er met organisaties die hulpverlening aan deze vluchtelingen in Griekenland? Kan de minister tevens aangeven wat het mogelijk stopzetten van de enige vorm van gestructureerde, officiële ondersteuning voor statushouders in Griekenland, namelijk het EU gefinancierde HELIOS-programma, voor gevolgen heeft voor de beoordeling van het verlengen van het moratorium op uitzettingen naar Griekenland?

II Reactie van de bewindspersoon